

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Fatih Dönmez tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Erhan USTA
Samsun Milletvekili
MHP Grup Başkanvekili

Geçtiğimiz aralık ayından bugüne Dolar/TL kuru %58 oranında artmıştır. TL’de yaşanan bu değer kaybıyla reel sektörün enerji maliyetlerinde ciddi artış meydana gelmiştir.

Ağustos, Eylül ve Ekim aylarında, elektriğe yapılan zamlarla birlikte;

Ekim ayı itibariyle elektrik fiyatları geçtiğimiz aralık ayına göre sanayide %71, meskende %45 oranında artmıştır.

Meskenlerdeki artış, aktif enerji bedelinde ve onun üzerinden alınan paylarda (TRT, Enerji Fonu ve Belediye Tüketim Vergisi gibi) %60 olarak gerçekleşmiştir.

Dağıtım bedeli ise %15 oranında artarak, aktif enerji fiyatının %39’u olarak gerçekleşmiştir.

EPIAŞ’tan aldığımız toptan satış verilerine bakıldığında, geçtiğimiz yılsonundan bu yana, elektriğin piyasa takas fiyatında %105’lik bir artış gözlenmektedir.

2018 yılının ilk 7 ayında, elektriğin toptan birim satış fiyatı, vatandaşın faturasına yansıyan aktif enerji birim bedelinin %77’sine tekabül ederken, son yapılan zamlara rağmen ekim ayının ilk 9 gününde bu oran %93’e çıkmıştır.

Bu da, %15 ila 20 civarında ek bir zammın muhtemel olduğu kanaatini oluşturmuştur. Fakat Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Berat Albayrak, yılsonuna kadar elektriğe zam yapılmayacağını söylemiştir. Dolar kuru %58 artarken, elektriğin gün öncesi piyasadaki toptan satış fiyatının %105 artmasının sebeplerinin araştırılması ve önlem alınması gerekmektedir.

Meskenlerde Elektrik Fiyatı: TL/kWh	Aktif Enerji Bedeli	Enerji Fonu (%1), TRT Payı (%2), Belediye Tüketim Vergisi (%5)	Dağıtım Bedeli	Katma Değer Vergisi (%18)	GENEL TOPLAM	Piyasa Takas Fiyatı (PTF), EPIAŞ	DOLAR/TL	EPIAŞ PTF / Aktif Enerji Bedeli %	EPIAŞ PTF / Genel Toplam %	EPIAŞ PTF / Dolar/TL %
2016-01	0.213428	0.017074	0.118407	0.062804	0.411713	0.149578	3.01	70.08	36.33	4.97
2016-02	0.213428	0.017074	0.118407	0.062804	0.411713	0.104085	2.95	48.77	25.28	3.53
2016-03	0.213428	0.017074	0.118407	0.062804	0.411713	0.108802	2.90	50.98	26.43	3.76
2016-04	0.219475	0.017558	0.112358	0.062890	0.412281	0.118477	2.84	53.98	28.74	4.17
2016-05	0.219475	0.017558	0.112358	0.062890	0.412281	0.117503	2.93	53.54	28.50	4.01
2016-06	0.219475	0.017558	0.112358	0.062890	0.412281	0.114699	2.92	54.56	34.37	4.85
2016-07	0.221020	0.017682	0.110813	0.062913	0.412427	0.135059	2.96	51.11	32.75	4.56
2016-08	0.221020	0.017682	0.110813	0.062913	0.412427	0.161477	2.97	73.06	39.15	5.44
2016-09	0.221020	0.017682	0.110813	0.062913	0.412427	0.139749	2.97	53.23	33.88	4.71
2016-10	0.221020	0.017682	0.110813	0.062913	0.412427	0.140505	3.07	53.57	34.07	4.57
2016-11	0.221020	0.017682	0.110813	0.062913	0.412427	0.148062	3.27	56.99	35.90	4.52
2016-12	0.221020	0.017682	0.110813	0.062913	0.412427	0.219040	3.50	99.10	53.11	6.27
2017-01	0.214058	0.017125	0.117775	0.062812	0.411770	0.181323	3.74	84.71	44.03	4.85
2017-02	0.214058	0.017125	0.117775	0.062812	0.411770	0.172554	3.68	80.61	41.91	4.69
2017-03	0.214058	0.017125	0.117775	0.062812	0.411770	0.145131	3.66	57.80	35.25	3.96
2017-04	0.214058	0.017125	0.117775	0.062812	0.411770	0.152363	3.57	71.18	37.00	4.27
2017-05	0.214058	0.017125	0.117775	0.062812	0.411770	0.148540	3.53	59.39	36.07	4.21
2017-06	0.214058	0.017125	0.117775	0.062812	0.411770	0.175055	3.57	81.78	42.51	4.91
2017-07	0.214058	0.017125	0.117775	0.062812	0.411770	0.173329	3.52	80.97	42.09	4.93
2017-08	0.214058	0.017125	0.117775	0.062812	0.411770	0.178509	3.47	83.39	43.35	5.14
2017-09	0.214058	0.017288	0.115732	0.062842	0.411962	0.164134	3.67	75.95	39.84	4.47
2017-10	0.216100	0.017288	0.115732	0.062842	0.411962	0.174853	3.89	80.82	42.40	4.49
2017-11	0.216100	0.017288	0.115732	0.062842	0.411962	0.155817	3.85	72.10	37.82	4.04
2017-12	0.216100	0.017288	0.115732	0.062842	0.411962	0.182865	3.78	79.19	40.80	4.84
2018-01	0.230927	0.018474	0.130444	0.068372	0.448217	0.175769	3.78	76.11	39.22	4.64
2018-02	0.230927	0.018474	0.130444	0.068372	0.448217	0.193567	3.89	68.66	35.38	4.08
2018-03	0.244666	0.019573	0.126585	0.070348	0.461173	0.179435	4.06	79.11	41.97	4.77
2018-04	0.244666	0.019573	0.126585	0.070348	0.461173	0.185618	4.42	73.34	38.91	4.06
2018-05	0.244666	0.019573	0.126585	0.070348	0.461173	0.208131	4.64	75.87	40.25	4.00
2018-06	0.244666	0.019573	0.126585	0.070348	0.461173	0.208131	4.76	85.07	45.13	4.38
2018-07	0.267294	0.021384	0.137320	0.076680	0.502677	0.298909	5.74	111.83	59.46	5.21
2018-08	0.302732	0.024219	0.137387	0.083581	0.547918	0.327274	6.38	108.11	59.73	5.13
2018-09	0.345298	0.027624	0.133206	0.091103	0.597231	0.319537	6.07	92.54	53.50	5.26
2018 Ekim/ 2017 Aralık	59.8%	59.8%	15.1%	45.0%	45.0%	105.1%	57.5%			

44/9

Bir diğ er husus da kayıp kaçak oranlarıdır. Elektrik dağıtımında gerçekleştirilen özelleştirmeler öncesinde hedeflenen kayıp kaçak oranlarının ş uanda çok uzağ ında olduğ umuz görölmektedir.

KURUL KARARI

Karar No: 2932

Karar Tarihi: 16/12/2010

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 16/12/2010 tarihli toplantısında; 2011- 2015 uygulama dönemine ilişkin dağıtım faaliyeti kayıp kaçak hedefi (KKH) oranlarının aşağıdaki şekilde uygulanmasına,

	2011	2012	2013	2014	2015
DİCLE	60,96%	60,63%	42,06%	34,93%	29,01%
VANGÖLÜ	46,15%	38,33%	31,84%	26,45%	21,97%
ARAS	22,92%	19,04%	17,62%	16,30%	15,08%
ÇORUH	10,90%	10,39%	10,15%	10,15%	10,15%
FIRAT	12,59%	11,65%	11,11%	10,59%	10,09%
ÇAMLIBEL	7,72%	7,36%	7,02%	6,92%	6,92%
TOROSLAR	9,38%	8,94%	8,52%	8,12%	7,74%
MERAM	8,59%	8,28%	8,28%	8,28%	8,28%
BAŞKENT	8,46%	8,07%	7,88%	7,88%	7,88%
AKDENİZ	8,86%	8,45%	8,05%	8,02%	8,02%
GEDİZ	8,48%	8,08%	7,70%	7,34%	7,00%
ULUDAĞ	6,96%	6,90%	6,90%	6,90%	6,90%
TRAKYA	7,70%	7,70%	7,70%	7,70%	7,70%
AYEDAŞ	7,12%	6,79%	6,61%	6,61%	6,61%
SEDAŞ	7,66%	7,31%	6,96%	6,64%	6,33%
OSMANGAZİ	7,21%	7,21%	7,21%	7,21%	7,21%
BOĞAZİÇİ	9,12%	8,69%	8,28%	7,90%	7,57%
KAYSERİ	10,01%	10,01%	10,01%	10,01%	10,01%
AYDEM	9,80%	9,34%	8,90%	8,49%	8,09%
GÖKSU	10,03%	10,03%	10,03%	10,03%	10,03%
YEŞİLIRMAK	10,35%	9,87%	9,41%	8,97%	8,78%

karar verilmiştir.

karar verilmiştir.

Bu oranların hem özelleştirme öncesinde hem de sonrasında, dağıtım şirketlerini tembelliğ e sürükleyecek ve onlara ciddi menfaat sağlayacak şekilde revize edildiğ i görölmektedir. 2017 yılında bütün dağıtım şirketlerinin hedeflenen kayıp kaçak oranlarından daha iyi gerçekleştirmelere sahip olduğ u ve ek gelir sağladığ ı görölmektedir.

ut

Dağıtım Bölgesi	Hedeflenen Kayıp Kaçak Oranları							Gerçekleşme							Fark		
	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Dicle	71,07	72,52	71,62	71,78	69,20	74,15	72,12	67,64	64,82	-3,08	0,40	3,98	6,96				
Vangölü	52,10	59,68	60,16	60,35	57,27	61,02	59,70	56,42	53,30	-8,92	-0,02	3,74	7,05				
Aras	23,81	25,63	31,68	29,37	25,65	26,21	26,60	25,68	24,55	-2,40	-0,97	6,00	4,82				
Toroslar	12,24	11,71	13,59	13,32	12,34	13,20	12,50	12,12	11,36	-0,96	-0,79	1,47	1,96				
Fırat	10,59	10,09	9,74	10,99	10,47	9,51	10,44	10,56	10,95	1,08	-0,35	-0,82	0,04				
Çoruh	10,15	10,15	9,35	9,08	9,02	9,05	9,28	9,25	8,11	1,10	0,87	0,10	0,97				
Yeşilirmak	8,97	8,78	8,50	8,95	8,06	8,27	7,90	8,20	7,43	0,70	0,88	0,30	1,52				
Boğaziçi	10,26	9,78	9,60	8,00	7,98	9,16	9,44	9,61	6,74	1,10	0,34	-0,01	1,26				
Gediz	7,34	7,00	8,47	8,31	7,84	8,38	7,36	7,32	7,25	-1,04	-0,36	1,15	1,06				
Meram	8,28	8,28	7,90	7,70	7,66	7,33	7,30	6,65	5,77	0,95	0,98	1,25	1,93				
Başkent	7,88	7,88	8,00	7,75	7,64	7,68	7,00	6,98	6,05	0,20	0,88	1,02	1,70				
Akdeniz	8,02	8,02	9,66	8,73	7,63	8,50	7,02	6,31	6,67	-0,48	1,00	3,35	2,06				
Çamlıbel	6,92	6,92	7,93	7,82	7,55	7,73	7,06	5,97	6,59	-0,81	-0,14	1,96	1,23				
Osmangazi	7,21	7,21	7,77	7,93	7,55	7,81	7,62	5,75	6,97	-0,60	-0,41	2,02	0,96				
İstanbul Anadolu Yakası	6,61	6,61	7,61	7,63	7,50	7,20	7,00	6,78	6,10	-0,59	-0,39	0,83	1,53				
Sakarya	6,64	6,33	7,42	7,34	7,34	6,76	6,68	6,59	6,41	-0,12	-0,35	0,83	0,93				
Akdağ	10,03	10,03	7,46	7,07	7,20	6,79	4,98	7,22	5,48	3,24	5,05	0,24	1,59				
Uludağ	6,90	6,90	7,55	7,47	7,20	6,86	6,94	5,57	4,14	0,04	-0,04	1,98	3,33				
ADM	8,49	8,09	7,92	7,46	7,15	7,92	7,03	5,74	5,26	0,57	1,06	2,18	2,20				
Trakya	7,70	7,70	7,15	7,29	7,12	6,33	7,39	5,46	5,09	1,37	0,31	1,69	2,20				
Kayseri ve civarı	10,01	10,01	7,44	7,17	7,00	6,92	5,25	5,87	6,03	3,09	4,76	1,57	1,14				

4419

Cet

44/9

Her ne kadar faturalarda kayıp kaçak bedeli açık olarak belirtilmese ve gizlense de dağıtım bedeline dahil edilmektedir. Zaten vatandaşlarımız aktif enerji bedelinin yüksek olmasından muzdariptir. Ayrıca, faturaya yansıyan diğer kalemler de çok yüksektir. Faturasını inceleyen vatandaşlarımız, dağıtım bedelini, aktif enerji bedeline kıyasla çok yüksek bulmaktadır. Seçim bölgemdeki Samsunlu hemşerilerimden YEDAŞ'la alakalı birçok şikayet gelmiştir. Aslında sorun, Türkiye çapındadır. Belli bölgelerdeki yüksek kayıp kaçak maliyetini bütün Türkiye üstlenmektedir.

Yukarıda sunulan açıklamalar çerçevesinde, elektrik piyasasında radikal önlemler alınması ve yeni bir politika seti oluşturulması kaçınılmaz olmuştur.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Geçtiğimiz Aralık ayına göre şu anda dolar kurundaki artış oranı %58 iken, gün öncesi piyasada elektriğin toptan satış piyasa takas fiyatının bu oranın çok üzerinde (%105) artmış olmasının sebebi nedir? Elektrik üreticilerinin maliyetleri gerçekten bu oranlarda artmış mıdır? Artmışsa bu maliyet kalemleri nelerdir ve artış oranları ne kadardır? Maliyetleri bu oranlarda artmadıysa, fiyatların bu kadar çok artmasının nedeni arzın talebi karşılamaması mıdır?
- 2- Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından, yılsonuna kadar elektrik fiyatlarında artış olmayacağı söylenmiştir. Artış yeni yıl itibarıyla mı yapılacaktır? Öngördüğünüz artış oranı ne kadar olacaktır?
- 3- Meskenlere ulaşacak Ekim ayı faturalarında, dağıtım bedeli, aktif enerji bedelinin yaklaşık %39'u kadar olacaktır. Faturalarda kayıp kaçak oranının açık bir şekilde belirtilmemesinin faydası nedir? Kayıp kaçak oranlarının özelleştirme öncesindeki hedeflerin çok uzağında olması hakkında değerlendirmeniz nedir? Özelleştirme, verimlilik artışı sağlamış mıdır?
- 4- Kayıp kaç oranlarının hem özelleştirme öncesinde hem de sonrasında, dağıtım şirketlerini tembelliğe sürükleyecek ve onlara ciddi menfaat sağlayacak şekilde revize edildiği görülmektedir. Bu revizyonların kamuya maliyeti ne kadardır? Bir başka ifadeyle bu revizyonlar nedeniyle vatandaşa ne kadar ilave maliyet yüklenmiştir?
- 5- Belli bölgelerdeki yüksek kayıp kaçak maliyetini bütün Türkiye üstlenmektedir. Bu sakıncanın giderilmesi için bölgesel elektrik fiyat tarifesine geçmeyi düşünüyor musunuz?

wtg